

Deres referanse:
201702339-2 310

Vår referanse:
201702447-3

Kristiansand, 18.10.17
Felles enhet for operativ tjeneste

NOU 2017:9 POLITI OG BEVÆPNING - HØRINGSSVAR FRA AGDER PD.

1. Innledning

Vi viser til høringsbrev datert 13. juni 2017. Vi viser også telefonsamtale med Jørn Schelderup 13. oktober, der vi fikk aksept på utsettelse av fristen til onsdag 18. oktober.

For å sikre bredest mulig forankring for politidistriktets syn har vi hatt interne prosesser der det operative miljøet, påtale, etterforskere, forebyggere og sivilt ansatte er tatt med på råd. I tillegg er det innhentet synspunkter fra PST Agder.

Hvorvidt politiet i Norge bør være bevæpnet er et sentralt spørsmål der det finnes gode argumenter både for og imot. Vårt utgangspunkt er at en eventuell bevæpning av politiet gjelder dem som i dag er IP-godkjent, og som enten skal kjøre patrulje med fremskutt lagring, eller utføre risikofylt sivil polititjeneste og/eller vakt og sikkerhets tjeneste.

2. Kommentarer til utvalgets vurderinger og anbefalinger

Det mest grunnleggende spørsmålet når vi skal ta stilling til om norsk politi skal bevæpnes, er om kriminalitetsbilde og samfunnsutviklingen har gått i en retning som gjør at politiet bør innføre generell bevæpning. Et ubevæpnet politi er ikke bare et symbol på en fredelig kultur. Det gir også et bilde av politiets "akutte maktpotensiale" i ekstreme situasjoner.

Vi ser det slik at spørsmålet om bevæpning også handler om hvilke tiltak man er villig til å ta for å sikre befolkningen mot de farer som kan oppstå akutt gjennom grov kriminalitet eller terror, og hvordan dette skal veies opp mot signaleffekten av et bevæpnet politi.

Norsk politi oppfattes å ha en svært god kultur for å benytte maktstigen og vurderinger av forholdsmessighet. Det synes ikke å være sikre holdepunkter for at dette vil endres ved at politiet gis generell bevæpning. Vi viser til at det er regelverket, opplæring, erfaring og den konkrete hendelse som styrer hvordan politiet fremstår under bevæpning.

I Agder politidistrikt er det høy kriminalitet per 1000 innbyggere. I 2016 var det bare Oslo som hadde høyere kriminalitet per 1000 innbyggere. Også når det gjelder antall drap de siste årene, så ligger Agder på samme drapsrate per 1000 innbyggere som Oslo.

Det har vært en markant økning i vold mot offentlig tjenestemann siden 1993. Hensyn til egensikkerhet kan også være et argument for bevæpning av norsk politi.

Vi oppfatter at det foreligger en faktisk sannsynlighet for at Europas trussel- og kriminalitetsbilde vil påvirke Norge. Vi viser i så henseende til den siste trusselvurderingen fra PST, der det omtales som sannsynlig at det vil skje en terrorhandling i Norge i løpet av 2017. Hvilket terrorbilde vi vil ha i Norge i årene som kommer, kan vi ikke si noe om med sikkerhet. Men det er grunn til å anta at det i hvert fall i perioder vil være forhøyet trussel og behov for beredskap.

Terrortrusselen setter nye krav til samfunnets og politiets beskyttelse av befolkningen. Kriminalitets- og trusselbilde har utviklet seg i en retning som gir nye og farligere utfordringer for politiet.

Etter vår oppfatning medfører situasjonsbilde at politiet må gis den nødvendige tillit og utrustning til å kunne håndtere dette.

Våre erfaringer med generell bevæpning i 14 måneder, er at norsk politi håndterte bevæpningen på en god og profesjonell måte.

Fordelen med generell bevæpning er at man setter politiet i stand til å gripe inn på et tidligere tidspunkt enn tilfellet er ved fremskutt lagring med våpen i bil. Politiet vil også ha et ekstra verktøy til å forsvare seg med i ekstreme situasjoner.

3. Konklusjon:

3.1. Flertallet i utvalget anbefaler dagens ordning med et ordinært ubevæpnet politi som medbringer seg en- og tohåndsvåpen i kjøretøy (fremskutt lagring). Utvalgets mindretall foreslår en bevæpningsmodell med uladd våpen på tjenesteperson (fremskutt lagring på kropp).

Agder politidistrikt støtter mindretallet i utvalgets modell som innebærer fremskutt lagring av pistol på kropp, med magasiner og ammunisjon i utstyrsbeltet. Vi mener mindretallets innstilling vil redusere risikoen utvalget påpeker ved å bære våpen. Det vil føre til færre vådeskudd og det vil redusere konsekvensen dersom det uladde våpenet blir fratatt tjenestepersoner.

3.2 Kommentarer til utvalgets øvrige anbefalinger:

a. Elektrosjokkvåpen: Vi tiltrer utvalgets anbefaling, men som et supplement til en bevæpningsmodell med uladd våpen på tjenesteperson.

B. Styrking av politidistriktenes operative kapasitet: Vi tiltrer utvalgets anbefaling. Dette punktet ligger også sterkt forankret i PNP.

C. Systematisk evaluering: Vi er stor tilhenger av erfaringslæring og kunnskapsbasert polititjeneste.

D. Psykisk ustabile personer: Vi støtter forslaget om at det bør utarbeides egne analyser av politiets bruk av makt i oppdrag som involverer psykisk syke eller ustabile personer.

Forholdsmessigheten i maktbruk på disse oppdragene mener vi i all vesentlighet allerede er svært godt ivaretatt. Det er et svært krevende felt, og vår oppfatning er at antall oppdrag øker.

E. Innrapportering av vold og trusler: Vi tiltrer utvalgets anbefaling.

F. Hovedregel om politi på flyplass: Vi tiltrer mindretallets anbefaling.

G. Krav om bevæpningsordre: Det må være tett dialog mellom patrulje, innsatsleder og operasjonsleder. Det må rapporteres til operasjonsleder når tjenesteperson trekker og truer med våpen.

H. Sentralene kriterier for bruk av våpen nedfelt i politiloven: Vi tiltrer utvalgets anbefaling på dette punktet.

Med hilsen

Kirsten Lindeberg
Politimester

Saksbehandler:
Bård Austad
Politiinspektør
Leder FOT